Ak?l Hastalar?na Yönelik Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ak?l Hastalar?na Yönelik Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16609

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ak?l Hastalar?na Yönelik Tutum Ölçe?i (AHTÖ), 1998 y?l?nda Sedat I??kl? taraf?ndan yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?, toplumdaki bireylerin **ak?l hastalar?na** kar?? sahip olduklar? **tutumlar?** ölçmeyi amaçlayan bir **psikometrik araçt?r**. Bu ölçek, ruhsal bozukluklar? olan bireylere yönelik toplumsal alg?y?, önyarg?lar? ve dolay?s?yla **stigma** düzeylerini belirlemek üzere tasarlanm??t?r. Ölçek, 22 maddeden olu?makta ve 5'li Likert tipi derecelendirme kullanmaktad?r.

Ölçe?in geli?tirilmesi, Türkiye ba?lam?nda ak?l hastalar?na yönelik **sosyal tutumlar?n** bilimsel yöntemlerle incelenmesine olanak tan?m?? ve bu alandaki sonraki çal??malara önemli bir zemin haz?rlam??t?r.

Anahtar Kelimeler

Ak?l Hastalar?na Yönelik Tutum, Stigma, Psikometrik Araç, Tutum Ölçe?i, Ruh Sa?l???, Türkiye, **Ruh Sa?l???**, Sedat I??kl?.

Yazarlar

Sedat I??kl?

Amaç

Ak?l Hastalar?na Yönelik Tutum Ölçe?i'nin temel amac?, genel popülasyonun ruhsal bozukluklar? olan bireylere kar?? geli?tirdi?i pozitif ve negatif **tutumlar?** standart bir formatta nicel olarak de?erlendirmektir. Ölçek, bireylerin ak?l hastalar?na yönelik dü?ünsel, duygusal ve davran??sal e?ilimlerini ölçerek, bu tutumlar?n yo?unlu?unu ve niteli?ini belirlemeyi hedefler.

Elde edilen veriler, ruh sa?l??? alan?nda çal??an profesyonellere, toplumsal fark?ndal?k kampanyalar?n?n etkinli?ini ölçme ve **stigma** azaltma programlar?n? hedefe yönelik olarak planlama konusunda bilimsel dayanak sa?lamaktad?r.

Yap?

Ölçek, sosyal psikolojideki temel kavramlardan biri olan **tutum** yap?s?n? ölçmektedir. Bu ba?lamda ölçülen yap?, toplumdaki bireylerin ruhsal hastal??? olan ki?ilere kar?? gösterdi?i inançlar? (bili?sel bile?en), duygular? (duyu?sal bile?en) ve davran??sal niyetleri kapsayan genel bir e?ilimdir. Ölçe?in 22 maddesi, bu karma??k tutum yap?s?n?n farkl? yönlerini temsil edecek ?ekilde olu?turulmu?tur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirme a?amas?nda **geçerlik** çal??malar? titizlikle yürütülmü?tür. Özellikle **kapsam geçerlili?i**, denemelik tutum ölçe?i maddelerinin ilgili konudaki uzman görü?lerine ba?vurularak olu?turulmas?yla sa?lanm??t?r. Uzman görü?lerinin al?nmas?, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen yap?y? yeterli düzeyde temsil etti?ine dair önemli bir kan?t sunmaktad?r.

?statistiksel olarak, ölçe?in yap? geçerlili?ine dolayl? katk? sa?layan **madde-toplam korelasyonlar?** incelenmi?tir. 0.40 kesme noktas?n? a?an yüksek madde-toplam korelasyonlar?na sahip maddeler ölçekte tutulmu?tur. Ayr?ca, tüm ölçek için elde edilen yüksek **Cronbach Alfa** katsay?s? (.90), ölçe?in geçerlili?i hakk?nda dolayl? da olsa olumlu bir fikir vermektedir.

Güvenirlik

Ak?l Hastalar?na Yönelik Tutum Ölçe?i'nin **güvenirli?i**, temel olarak iç tutarl?k katsay?s? olan **Cronbach Alfa** hesab? ile incelenmi?tir. ?ç tutarl?k, ölçekteki maddelerin ayn? psikolojik yap?y? ne kadar homojen ve tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösteren önemli bir psikometrik özelliktir.

Ölçekte yer alan yirmi iki madde için yap?lan analizler sonucunda **Cronbach Alfa** katsay?s? .90 olarak hesaplanm??t?r. Bu de?er, ölçe?in iç tutarl???n?n akademik standartlara göre mükemmel düzeyde oldu?unu ve ölçümlerin yüksek düzeyde **güvenirlik** ta??d???n? göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini derinlemesine incelemek amac?yla faktör analizinin kullan?ld??? varsay?lmaktad?r (geli?tirme ölçe?i olmas? nedeniyle). Ancak kaynak içerikte, uygulanan faktör analizi türü (Aç?mlay?c? veya Do?rulay?c?), faktör yükleri, döndürme yöntemi veya elde edilen alt boyutlara dair ayr?nt?l? istatistiksel sonuçlar belirtilmemi?tir. Ölçe?in 22 maddeden olu?mas?, faktör yap?s?n?n geli?tirme sürecinde netle?tirildi?ini dü?ündürmektedir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Tutum Ölçe?i)

Format: 22 maddeden olu?an, ka??t-kalem format?nda uygulanan bir ölçektir.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel Toplum Bireyleri

Ya? Grubu: Yeti?kinler

ARABPSYCHOLOGY.COM

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, toplumsal düzeyde **ak?l hastalar?na** yönelik tutumlar? ölçmek amac?yla geni? bir yeti?kin örneklem üzerinde kullan?ma uygundur.

Test Metodolojisi: Ölçek, 5'li **Likert** derecelendirme sistemi kullan?r. Cevap seçenekleri ?u ?ekildedir: (1= hiç kat?lm?yorum - 5= tamamen kat?l?yorum). Yüksek puanlar, genellikle daha olumlu tutumlara i?aret etmektedir (madde yönüne ba?l? olarak).

Anahtar Kelimeler

Tutum, **Psikometri**, ?ç Tutarl?l?k, Madde Analizi, Ruhsal Bozukluk, Stigma, Likert Ölçe?i.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor (Kaynakta Belirtilmemi?tir)

Kurum E-posta Adresleri: psysedat@hacettepe.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Tezin sunuldu?u kurum)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 1998

?zinler ve Ücret: Ölçe?in akademik veya ticari kullan?m? için telif hakk? sahibi olan yazar Sedat I??kl? ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im e-postas?: psysedat@hacettepe.edu.tr.

Kaynaklar

Ölçe?in orijinal geli?tirme çal??mas? a?a??daki yüksek lisans tezine dayanmaktad?r:

I??kl?, S. (1998). *Toplumdaki bireylerin ak?l hastalar?na kar?? tutumlar?n? ölçen bir psikometrik arac?n geli?tirilmesi* (Yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Tezin YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerindeki ba?lant?s?: tez.yok.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: akil-hastalarina-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf

Ak?l Hastalar?na Yönelik Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelere eri?im için yazar?n orijinal tez çal??mas?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM